

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

- Aandelenregister in vele opzichten van belang** 1
- Financieel plan is geen vodge papier !** 1
- Optieovereenkomst is vaak verboden leeuwenbeding** 2
- Fiscale aftrek schijnbare beroepsinvesteringen onder vuur ! 2**
- Een kleine teddybeer of een fiche 281.50** 3
- Congresje en veel uitstapjes is half (50 %) plezierreisje** 3
- Wacht niet met volstorten tot het bestuur het vraagt !** 3
- Tijdig volstorten kan soms veel geld besparen !** 4
- Het belang van een (tijdig) gepubliceerd ontslag** 4

Aandelenregister in vele opzichten van belang

Luc STOLLE

De overnemer van de aandelen van een BVBA dient zijn verplichtingen die aan het aandeel zijn verbonden na te komen. Zo zal hij gehouden zijn het kapitaal te volstorten. Het Hof van Beroep te Brussel oordeelde dat dit evenwel slechts het geval is vanaf de inschrijving in het aandelenregister. Immers, op grond van art. 250 W.Venn. zijn overdrachten en overgangen slechts tegenstelbaar aan de vennootschap en derden vanaf dergelijke inschrijving. Bij gebreke aan inschrijving, en dit is o.m. het geval bij het ontbreken van een aandelenregister, blijft de overdrager gehouden om het kapitaal te volstorten.

In een geval waar dit register ontbrak kon, aldus de Tongerse handelsrechter, de curator

van de gefailleerde vennootschap de vordering tot volstorting instellen tegen zowel de overdrager als de overnemer.

Volledigheidshalve herinneren wij eraan dat de volstortingsplicht in de NV totaal anders is geregeld. Art. 507 W.Venn. bepaalt dat de overdracht van niet volgestorte aandelen de inschrijvers niet kan ontslaan van de verplichting om ten belope van het niet volgestorte bedrag bij te dragen in de schulden van voor de openbaarmaking van de overdracht. De overdrager heeft wel hoofdelijk verhaal op hem op wie hij zijn aandelen heeft overgedragen en op de latere overnemers.

Brussel 24 april 2009

Kh. Tongeren 2 juni 2006

Financieel plan is geen vodge papier !

Philippe VANDEN POEL

Na de oprichting van een vennootschap blijft de zgn. oprichtersaansprakelijkheid een reëel risico, zeker in economisch onzekere tijden. Zij is aan de orde wanneer de vennootschap binnen de drie jaar na oprichting failliet gaat en wanneer blijkt dat het startkapitaal ontoereikend was voor de normale uitoefening van de voorgenomen bedrijvigheid gedurende twee jaar (BVBA: art. 229, 5° en NV: art. 456, 4°).

Het Brusselse Hof is zeer streng voor de oprichters van een BVBA met een minimumkapitaal. Zij meent dat de verantwoording van het bedrag van het kapitaal een ruim onderzoek impliceert: (1) een beschrijving van de vooropgestelde activiteit, (2) een schatting van het te behalen omzetcijfer, (3) een rentabiliteitsstudie en (4), op basis hiervan, een berekening van de noodzakelijke investeringen (kosten), het

bedrag van de externe inkomstenbronnen (kredieten) en eventuele zekerheden of borgstellingen. Met het begrip "kapitaal", zoals bedoeld in art. 215 W.Venn., (financieel plan) wordt niet enkel beoogd het maatschappelijk kapitaal, maar ook alle andere middelen die de vennootschap ter beschikking heeft zoals leverancierskrediet, bankkrediet, leningen of borgstellingen door vennoten of eventuele subsidies.

Volgens het Hof moeten alle gegevens die gekend zijn op het ogenblik van de oprichting, figureren in het financieel plan. Enkel met onvoorzienbare factoren, die slechts ná de oprichting duidelijk worden, moet geen rekening worden gehouden bij de beoordeling van de kennelijke ontoereikendheid.

Brussel 20 april 2010

Het eerste lid van artikel 32 W.Venn. stelt dat een overeenkomst die aan één van de vennoten de gehele winst toekent, nietig is. Hetzelfde geldt, aldus het tweede lid, voor het beding waarbij de gelden of goederen, door een of meer van de vennoten ingebracht, worden vrijgesteld van elke bijdrage in het verlies.

Optieovereenkomst is vaak verboden leeuwenbeding

Luc STOLLE

Iemand koopt aandelen en laat in de aankoopovereenkomst vaststellen dat de verkoper de aandelen te allen tijde zal terugkopen tegen een vooraf bepaalde prijs die minstens gelijk is aan de aankoopprijs. Het vergaat de vennootschap niet goed en de koper verzoekt zijn aandelen terug over te nemen tegen de aankoopprijs. Ondanks de geschreven verbintenis, is de verkoper daartoe niet bereid. Hij stelt dat het gaat om een zgn. verboden leeuwenbeding en verwijst naar art. 32 W.Venn. Het eerste lid van dit artikel stelt dat een overeenkomst die aan één van de vennoten de gehele winst toekent, nietig is. Hetzelfde geldt, aldus het tweede lid, voor het beding waarbij de gelden of goederen, door een of meer van de vennoten ingebracht, worden vrijgesteld van elke bijdrage in het verlies. De verkoper betoogt dat de optie die hij indertijd aan de koper heeft verleend tot terugkoop van diens aandelen in strijd is met dit tweede lid.

Het Brusselse Hof is het eens met deze stelling.

Dergelijk beding is nietig wanneer het niet louter het vennootschapsbelang dient, of minstens wanneer er sprake is van een disproportionaliteit tussen het belang van de koper en het vennootschapsbelang. *In casu* strekte de verkoopoptie tegen vaste prijs er uitsluitend toe de modaliteiten van toetreding van een vennoot te regelen door hem een risicoloos uitstaprecht te verlenen. Daarmee bevestigt het Brusselse Hof een arrest van het Hof van Cassatie van 29 mei 2008.

De koper poogt nog zijn hachje te redden door de nietigheid van de initiële aankoop te vorderen. Hij roept rechtsdwaling in. Het Hof wuift dit argument weg: het verbod van art. 32, lid 2 W.Venn. is een regel die teruggaat tot de basis van het vennootschapsrecht; de koper is in de gegeven omstandigheden dan ook niet verschonbaar. De initiële aankoopovereenkomst wordt niet nietig verklaard zodat de koper met de waardeloze aandelen moet blijven zitten.

Brussel 30 juni 2010

Fiscale aftrek schijnbare beroepsinvesteringen onder vuur !

Luc STOLLE

Het gebeurt vaak dat een persoon zijn beroep uitbaat in zijn privéwoning en bepaalde kosten, zelfs aanzienlijke investeringen aan de privéwoning maximaal, soms voor de volle 100 % ten laste legt van zijn of haar belastbaar inkomen.

Zo deed ook een apothekersechtpaar. *In casu* was het de vennootschap van het echtpaar (met zetel op het privé-adres) die de apotheek uitbaatte in de privéwoning. De woning werd verwarmd via een stoominstallatie (hoe die ook mag werken ?), tot op een bepaald ogenblik de levering van stoom in de betrokken gemeente werd stopgezet. De echtgenoten beslisten daarom over te schakelen naar verwarming via aardgas. Zij legden de integrale kostprijs van deze aanzienlijke investering ten laste van hun vennootschap. Immers, hun apotheek diende verwarmd te worden en door de stopzetting van stoomleveringen, werden zij genooddaakt onmiddellijk een andere verwarmingsvorm te kiezen.

De Administratie is het niet eens met de integrale tenlastelegging van de investering door de vennootschap en belast het investeringsbedrag als een bijkomende bezoldiging in de personenbelasting (art. 32 WIB 92).

De Gentse fiscale rechter volgt het standpunt van de Administratie. Door de tenlasteneming van het totale bedrag van de investering door de vennootschap, realiseerden de echtgenoten een aanzienlijk privématig voordeel. Zij hoefden namelijk hun eigen middelen niet aan te spreken, daar waar elke andere buur, geplaatst in dezelfde situatie, dit onvermijdelijk wel moest doen. Dit verschil met de "modale buurman", zo meent de rechter, kan enkel worden verklaard doordat de echtgenoten zaakvoerder zijn in de vennootschap. Bijgevolg heeft de Administratie de echtgenoten terecht belast op een bijkomende bezoldiging gelijk aan de prijs van de werken.

Rb. Gent 28 maart 2011

Een “geschenk van geringe waarde” is een geschenk met een gebruikelijke, gematigde waarde en niet grote luxueuze cadeaus.

Een kleine teddybeer of een fiche 281.50

Didier BAECKE

De Administratie aanvaardt dat geringe giften, bestaande uit fooien, geschenken, enzovoort, verleend aan personen die geen deel uitmaken van het personeel van de vennootschap, niet onderworpen zijn aan de aanslag der geheime commissielonen.

Een vennootschap had aan een klant, die vader was geworden, een geschenk gegeven ter waarde van 797,00 EUR. De Administratie vond dit geen “geringe” gift meer. Vermits het relatiegeschenk niet verantwoord was aan de hand van fiches, onderwierp zij de waarde ervan aan de

bijzondere aanslag (art. 57 en 219 WIB92).

De fiscale rechter te Gent volgt de mening van de Administratie. Hij is van oordeel dat dergelijk geschenk geen aanspraak kan maken op enige tolerantie op basis van de kwalificatie als “geschenk van geringe waarde”. Met dit laatste zijn enkel geschenken met een gebruikelijke, gematigde waarde bedoeld, en niet grote luxueuze cadeaus. De Administratie heeft dan ook correct getaxeerd.

Rb. Gent 7 februari 2011

Congresje en veel uitstapjes is half (50 %) plezierreisje

Luc STOLLE

Een huisarts brengt in zijn aangifte de kosten van een aantal buitenlandse congressen in aftrek in. Ook de reiskosten van zijn echtgenote worden telkens in rekening gebracht.

De Administratie kijkt er de diverse reisprogramma's op na en stelt vast dat het eigenlijke wetenschappelijke luik van de reizen zeer beperkt is. Het overige gedeelte van de tijd is vooral ingevuld met culturele en toeristische uitstappen.

De rechtbank aanvaardt de principiële aftrekbaarheid van de kosten, maar weigert niettemin

de volledige aftrek. Volgens de Administratie hebben de congressen meer het karakter van plezierreisjes, en heeft een groot deel van de tijdsbesteding geen rechtstreekse band met de beroepswerkzaamheid van de huisarts. Dit alles brengt de rechtbank ertoe de aftrek te beperken tot 50 % van de gemaakte kosten.

Het Hof van Beroep te Bergen is het daarmee eens.

Rb. Bergen 15 juli 2011

Wacht niet met volstorten tot het bestuur het vraagt !

Luc STOLLE

De volstorting van kapitaal gebeurt in principe op verzoek en dus na beslissing van het bestuursorgaan van de vennootschap. Vraag stelt zich ook of de vennoot uit eigen beweging kan volstorten, zelfs wanneer het bestuursorgaan nog geen beslissing tot opvraging van het niet-volgestorte kapitaal heeft genomen? In sommige gevallen kan de vennoot daarbij immers belang hebben, bijv. wanneer hij een R/C-vordering op de vennootschap heeft en wanneer hij deze wenst te compenseren met zijn volstortings-schuld nog vóórleer er een faillissement tussenkomt (over deze problematiek zie o.m. een recent arrest van het Hof van Cassatie van 24 juni 2010).

Het Hof van Beroep van Bergen oordeelde dat

de vennoot van de termijn kan afzien en zodoende zijn schuld tegenover de vennootschap opeisbaar kon maken. *In casu* ging het om een kleine BVBA die zich beperkt had tot het wettelijke minimum inzake het bedrag en de volstorting van het kapitaal en, aldus het Hof, geen enkel belang had bij een uitstel tot volstorting (met verwijzing naar de artikelen 1186 en 1187 B.W.) Bovendien aanvaardde het Hof dat de volstortingsschuld wettelijk werd betaald door compensatie met een schuldvordering in R/C van de vennoot uit hoofde van geldvoorschotten en onbetaalde lonen, een standpunt dat ook door het Hof van Beroep te Antwerpen werd ingenomen.

Bergen 28 april 2009

Antwerpen 10 december 2009

Tijdig volstorten kan soms veel geld besparen !

Didier BAECKE

In economisch moeilijke tijden is het belangrijk het risico bij faillissement zo veel mogelijk te beperken. Dit kan bijvoorbeeld door het kapitaal "op een verstandige manier" te volstorten. Dit kan door zogenaamde schuldvergelijking vóór het faillissement.

Een vennoot kwam tot de vaststelling dat de volstorting niet meer mogelijk was na het faillissement: schuldvergelijking na faillissement is, zo oordeelde het Bergense Hof van Beroep, verboden tenzij de wederzijdse, opeisbare en vaststaande schulden nauw samenhangend zijn. De schuldvordering van de vennoot vloeide *in casu*

voort uit een eigen verbintenis als borg t.a.v. een kredietinstelling: hij had de bank betaald en was op die manier in haar rechten getreden. De vordering die op die manier op de vennootschap was ontstaan had evenwel geen nauwe band van samenhang hetgeen de schuldvergelijking na faillissement verhinderde.

In casu was er echter een doekje voor het bloeden: de borg die aan de schuldeiser met een pand op de handelszaak heeft betaald, treedt in de rechten van laatstgenoemde (art. 2029 B.W.) en geniet het voorrecht op dit pand.

Bergen 13 november 2006

Het belang van een (tijdig) gepubliceerd ontslag

Philippe VANDEN POEL

Bestuurder worden doet u het best niet onbesuisd. En als u het wordt, dan moet men de uitoefening van het mandaat ernstig nemen.

Voor het Hof van Beroep van Bergen meende een bestuurder aan zijn verantwoordelijkheden te kunnen ontkomen door te beweren dat hij niet betrokken was bij het beheer van de vennootschap; bovendien beweerde hij niet over de vereiste kennis en hoedanigheden te beschikken om de functie uit te oefenen. Het Hof was van mening dat de spijtoptant precies op die manier zijn schuld bekende: iemand die het mandaat

ontvangt, moet het actief en met kennis van zaken uitoefenen.

Voor de bestuurder in kwestie werd het nog pijnlijker: hij argumenteerde niet verantwoordelijk te zijn voor de valsheid in de jaarrekening omdat hij vóór het opstellen ervan ontslag had genomen als bestuurder. Doch het Hof counterde dit argument door vast te stellen dat het beweerde ontslag niet was gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad zodat hij t.a.v. derden hoofdelijk aansprakelijk was gebleven.

Bergen 2 maart 2010

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Georges Henrilaan 431 - 1200 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 91 56 - Fax +32 (0)2 734 35 00
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Avenue Cardinal Mercier 46 - 5000 Namur
Tel. +32 (0)81 74 42 04 - Fax +32 (0)81 74 42 07
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2610 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be

Bezoek ook onze website: <http://www.meritius.be>

MERITIUS is a member of **CYRUS ROSS INTERNATIONAL EEIG**

With member offices in Austria, Belgium, Bulgaria, Denmark, Finland, France, Germany, Great Britain, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland

www.cyrusross.com